

ပုၤတၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့

မိၢ်ဒီးဖိဆဲးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့

မိၢ်ဒီးဖိဆဲးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤ (န့ၣ်ဆၢန့ၣ်မၤညးညးယုၣ်န့ၣ်ဆၢန့ၣ်မၤလၢန့ၣ်) အံၤမ့ၢ်တၢ်မၤကလိၣ်လၢ ကဟံၣ်ဖိယိဖိအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, တၢ်ဟံၣ်ကုၣ်ဟံၣ်ဖိ, တၢ်သမံသမိး, တၢ်ဆၢဒီးယိၤဆူၣ်တတိၤဒီးနီၤကစၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲကဟံၣ်ကယၢ်အဖိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. ပဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အဖိလၢတဖၣ်အံၤ-

- တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်
- တၢ်ဒီးအိၣ်ဖိန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
- တၢ်ကဲထီၣ်မိၢ်ပၤအဆိကတၢ်တဘျီကရၢၢ်
- မိၢ်ပၤအဂီၢ်တၢ်ဟံၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၤ
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသး
- တၢ်ဟံၣ်ကုၣ်လၢတၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါအဂီၢ်
- တၢ်မံအကွီ
- ဖိသၣ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်ပိးတၢ်လီ (လီၤမံဒီးသိလၢလီၤဆူၣ်နီၤတဖၣ်လၢဟံၣ်ဖိယိဖိလၢအကြၢၤဒီးန့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်).

ကူၣ်လီၤကရၢကရဲၣ်ကျဲၤပုၤကျိၤထံဖိတၢ်လၢကထီၣ်ယုၣ်တၢ်ထံၣ်လီၤအိၣ်ဖိၣ်တပူၤယိးဒီးန့ၢ်သ့ၣ်န့ၢ်လီၤ.

လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အဂီၢ်, ဆဲးကျိၤမရူၤမိၢ်ဒီးဖိဆဲးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ကရၢမဲၤ၉၂၉၄၅၇၇၇တက့ၢ်.

မိၢ်ဒီးဖိဆဲးကသံၣ်သရၣ်မုၢ်ကွၢ်ပုၤဆါတဖၣ်

န့ၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်မုၢ်ဝံၤအလီၢ်မိၢ်ဒီးဖိဆဲးကသံၣ်သရၣ်မုၢ်ကွၢ်ပုၤဆါတက့ၢ် ကဆဲးကျိၤန့ၢ်ခီဖျိလီၤတဲစိလၢကရဲၣ်ကျဲၤပုၤကဟံၣ်အိၣ်သကိးန့ၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. လၢန့ၢ်ကလၢထံၣ်လီၤသးဒီးအဝဲသ့ၣ်ဖဲအဝဲဒီးကသုအဂီၢ်န့ၢ်မၤတၢ်သ့ၣ်န့ၢ်ဖဲသ့ၣ်န့ၢ်လီၤ.

ဝံၤသးစူၤသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢ, နကလၢစိၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အလံၣ်ကွၢ်နီၣ်ကွၢ်ယၢ်တဘျီအံၤ ကယၢ်တၢ်သ့ၣ်န့ၢ်ဖဲသ့ၣ်အလီၢ်ကိးဘျိးခီဖျိအိၣ်ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤယါန့ၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤလၢအကါဒိၣ်တဖၣ်အယိန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသးတၢ်ဆါကတီၢ်မုၢ်န့ၢ်လၢတၢ်ကမၤအိၣ်တဖၣ်န့ၢ်အိၣ်သ့ၣ်လၢန့ၢ်မိၢ်ဒီးဖိဆဲးအိၣ်ချ့ကသံၣ်သရၣ်မုၢ်ကွၢ်ပုၤဆါအိၣ်န့ၢ်လီၤ.

မိၢ်ဒီးဖိဆဲးအိၣ်ချ့အလိတဲစိကျိၤအိၣ်ထီၣ်အသး ၂၄န့ၣ်ရံၣ် (၂၄တြကမၤန့ၣ်ဆၢန့ၣ်မၤညးညးယုၣ်န့ၣ်ဆၢန့ၣ်မၤလၢန့ၣ်) လၢဟံၣ်ဖိယိဖိလၢအိၣ်ဒီးအဖိဆဲးသးန့ၣ်စးထီၣ်လၢအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ထီၣ်ကွီသုတစုအဂီၢ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ဒီးန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤအံၤတဖၣ်အဂီၢ်ဆဲးကျိၤလိတဲစိမဲၤ၃၂၂၂တက့ၢ်.

ကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ကျိၤထံဆိၤဘၣ်ယးဒီးမိၢ်ဒီးဖိဆဲးအိၣ်ချ့-

[.အဆၢ★“တတတၢ်နီၣ်ကဆၢသညးလၢလၢလၢက” ခုၣ်သသိ”စမၤန့ၢ်သညးန့ၢ်,န့ၣ်အ့ၣ်ခါန့ၢ်”အမၤညးအဆၢန့ၢ်မၤန့ၢ်သကမၤန့ၢ်ချ့စတ](#)

သ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်

ပမၤစၢၤသ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်တဖၣ်လၢအသးန့ၣ်၁၀ တၢ်၂၅ တဖၣ်လၢ ကထံၣ်န့ၢ်တၢ်မၤစၢၤအကျိၤအကျိၤ ကွီ, တၢ်ယုၣ်ဖဲယုၣ်မၤ, ဟံၣ်ဖိယိဖိတၢ်ဂ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်န့ၢ်လီၤပၤယုၣ်လၢပုၤတၢ်အပူၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

န့ၢ်မုၢ်တၢ်ဘၣ်လၢ နကဘၣ်ကတီၢ်တၢ်ဒီးပုၤတၢ်ဂၤသၢပုၤ, နကတီၢ်တၢ်ဒီးမရူၤသးစၢ်ကရၢပုၤမၤတၢ်ဖိတၢ်ဂၤခီဖျိဆဲးကျိၤလိတဲစိမဲၤ၉၂၉၄၅၇၇၇တက့ၢ်. တၢ်မၤထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၢ်ရံၣ်အပူၤ (ဂီၤခီၣ်၃၀တၢ်ဟါခီၣ်န့ၢ်ရံၣ်, မုၢ်ဆၢတၢ်မုၢ်ဖိဖဲအန့ၢ်သ့ၣ်လီၤ).

န့ၢ်ပဲၤစၢ်ကိးဆူၤသးစၢ်ဝဲဒီးဖဲ(န့ၢ်ညးကအုယန့ၣ်ညးအန့ၣ်ညးသကအ)လၢတၢ်မၤအိၣ်ဖဲမုၢ်လုၤမုၢ်လုၤလီၤအလီၢ်ခဲဒီးတၢ်လီၤကွၢ်ကရၢၢ် (စူပေစသ့ၣ်)ယပုၤအဆၢသညးတၢ်လီၤကွၢ်က(မ), တၢ်ဒီးကန့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ဝဲၣ်သးစၢ်, သ့ၣ်ခီၣ်ဖျါထီၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ငၢကလီ မ့တမ့ၢ် ကတီၢ်တၢ်ဒီးပုၤသးစၢ်ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတၢ်သ့ၣ်လီၤ.

ပမၤစၢၤမိၢ်ပၤဒီးပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်ယုၣ်ထံၣ်န့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢသးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

သးစၢ်တၢ်အိၣ်ထွဲမၤစၢၤအကျိၤအကျိၤလၢအဂၤတဖၣ်ပၤယုၣ်ဒီး-

မရူၤ (န့ၣ်မသးညး)ပုၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤ (လၢတၢ်နီၣ်လိသိလၢအတၢ်လဲၤခီဖျိအဂီၢ်)

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤမၤစၢၤသ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်လၢအသးန့ၣ်၁၆တြလၢအအိၣ်ဖဲမရူၤအပူၤလၢ ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်နီၣ်လိသိလၢအန့ၢ်ရံၣ်ဟံၣ်ဖိၣ်၁၂၀၆သိးကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်နီၣ်လိသိလၢအလိထီၣ်သိအလဲၤစ့ၣ် (န့ၣ်မညးန့ၣ်မၤလၢန့ၣ်ဆၢန့ၣ်မၤလၢန့ၣ်)န့ၢ်လီၤ.

- တာ်ဆိာ်ထွဲမၤစၢၤလၢနလိာ်တဖၣ်
- နတၢ်ဟဲန့ၣ်
- တၢ်အလုၤအပူၤလၢနလိာ်န့ၣ်အဖီခိၣ် (ဖဲတၢ်သမံသမိးနၤလၢနကလိာ်တၢ်အလုၤအပူၤမ့ၢ်တန့ၢ်ဒီးဒၣ်လဲၣ်, နကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤတဖၣ်သ့ဝဲ)

ဒ်သီးနကဒီးန့ၢ်တာ်ဆိာ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ, ဒီးနဒီးန့ၢ်အိၤကသ့အဂီၢ်, နကိးလိာ်တဲစိဖဲ၉၂၉၅၅၂၉တက့ၢ်.

တာ်ဟံပတုာ်သိလုာ်အလီၢ်လၢပုၤလၢအက့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤတဖၣ်အဂီၢ်

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးက့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤဘၣ်န့ၣ်, နပတံထီၣ်လံာ်ပျဲးလၢ နကပတုာ်နသိလုာ်လၢ တာ်ဟံသိလုာ်အလီၢ်လီၤဆီ မ့တမ့ၢ် တာ်ဟံသိလုာ်အလီၢ်လၢဆၢကတီၢ်ယံာ်ဝဲတၢ်ဟံပတုာ်သိလုာ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တာ်ဟံပတုာ်သိလုာ်အလီၢ်တာ်ပျဲးအိၣ်ဝဲခံကလုာ်-

အလွၢ်လုး (အပတီၢ်၁) တၢ်ပျဲး

ပုၤလၢအိၣ်ဒီးန့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤမ့တမ့ၢ်ခိၣ်န့ၣ်တဘၣ်လီၤဘၣ်စးအခိၣ်အအါ, လံာ်ပျဲးအံၤဟ့ၣ်နၤအခွဲးလၢနကဟံပတုာ်နသိလုာ်ဖဲပုၤက့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤတာ်ဟံသိလုာ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အလွၢ်လၢအံး (အပတီၢ်၂) တၢ်ပျဲး

ပုၤလၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤလၢအလိာ်ဘၣ်ယီၤပတုာ်အသိလုာ်တလီၤလီၤ,ဘၣ်ဆၣ်တလိာ်ဘၣ်အါထီၣ်လီၤဆီတၢ်လီၤလၢကန့ၢ်လီၤဟးထီၣ်အသိလုာ်အဂီၢ်တဖၣ်,တာ်ပျဲးအံၤဟ့ၣ်အခွဲးလၢကပတုာ်ဟံအသိလုာ်လၢတၢ်လီၤလၢတၢ်ညီန့ၢ်ဟံပတုာ်အိၣ်တဖၣ်လၢဆၢကတီၢ်ယံာ်ဝဲခံဘျီဒ်တၢ်ပနီၣ်ကွဲးဖျါအသးဖဲတာ်ဟံပတုာ်သိလုာ်အလီၢ်အိၣ်အသီးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲနပတံထီၣ်လံာ်ပျဲးအံၤအခါ, နလံာ်ပတံထီၣ်တဘၣ်အံၤနကသံာ်သရၣ်ကဘၣ်မၤပုၤအိၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ကသံာ်ဒီးသဒါ

ကသံာ်ဒီးသဒါအံၤပူၤဖျဲးဒီးမ့ၢ်ကျဲးလၢအတုၤလီၤတီၤလီၤတဘျီလၢကဒီးသဒါပုၤလၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါဘၣ်ကူဘၣ်ကံတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကုၣ်လိာ်ကရၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးကသံာ်ဒီးသဒါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးကလိာ်သံာ်သးနံၣ်၁၀ဆူအဖီလၢဒီးပုၤနီၣ်ခိၣ်လၢကြးဒီးန့ၢ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဆဲးကျိးကသံာ်ဒီးသဒါပုၤမၤတဖၣ်ဖဲ၁၃၀၀၈၈၂၂၃၃ဒ်သီးကသုၣ်ညါဘၣ်လၢနကြးဒီးန့ၢ်ကလိာ်သုတသ့အဂီၢ်တက့ၢ်.

နထံၣ်န့ၢ်ကသံာ်ဒီးသဒါလၢအအိၣ်တဖၣ်သ့ဖဲအံၤ-

.အအဃျ★”””တတတတၢ်မေသသညိၣ်လၢခၢၣ်သလၣ်ကေ”””ၣ်ကညၣ်ဃျအေသသည

နမ့ၢ်ဟဲသုးနလီၢ်ဖဲအိးစကြၢ်လယၣ်အပူၤတယံာ်တမိးဒဲးဘၣ်န့ၣ်, ပကကွၢ်သမံသမိးလၢနဖိဆဲးတၢ်လံကသံာ်ဒီးသဒါပုၤထီၣ်သ့ဖဲအိးစကြၢ်လယၣ်ကသံာ်ဒီးသဒါတၢ်ရဲၣ်ကျဲးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

နဖိမ့ၢ်လိာ်ဆဲးပုၤထီၣ်ကသံာ်ဒီးသဒါန့ၣ်,ပမၤစၢၤနၤသ့လၢကရဲၣ်ကျဲးတၢ်သ့ၣ်နံၤဖးသီလၢကပၣ်ယုာ်ကသံာ်ဒီးသဒါလၢနဖိတဆဲးဘၣ်ဒဲးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢဖဲထၢလုး(ခ) (ယနညအမနူသည) ဒီဖျါနဖိအကသံာ်ဒီးသးဒါတၢ်အိၣ်သးအဂ့ၢ်န့ၣ်, ပကသမံသမိးန့ၢ်နဂီၢ်လၢနဖိအကသံာ်ဒီးသဒါအံၤချးဆၢချးကတီၢ်ပုၤထီၣ်ပုၤထီၣ်အိးစကြၢ်လယၣ်ကသံာ်ဒီးသဒါအတၢ်ထၢန့ၢ်ဟံကိၤအမံၤအသၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

လၢကသုၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲးဘၣ်ယးဒီးကသံာ်ဒီးသဒါဖဲမရူၤအပူၤအဂီၢ်, ဆဲးလိာ်တဲစိဖဲ၁၃၀၀၈၈၂၂၃၃တက့ၢ်.

တာ်ကဟံးန့ၢ်တာ်အိၣ်ကသုၣ်ကသီအဂီၢ်တာ်ပီးတာ်လီတဖၣ်

တာ်ကဟံးန့ၢ်တာ်အိၣ်ကသုၣ်ကသီအဂီၢ်တာ်ပီးတာ်လီအိၣ်ဝဲအါမံၤဖဲမရူၤအပူၤ,

- ဆကညေအေသသည(တာ်လိာ်ကွဲးနီၢ်ခိၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလီၤ, တၢ်ပျီထံလီၤ,ကရူၢ်နီၢ်ခိၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ)
- ဆကတုကဘ(တာ်လိာ်ကွဲးနီၢ်ခိၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလီၤ, တၢ်ပျီထံလီၤ, ကရူၢ်နီၢ်ခိၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ)
- ယမသပိသညန့ၣ်သမဇန့ၣ်သသ့(တာ်ပျီထံလီၤ)
- ဝဲသဃန့ၣ်သ့(တာ်လိာ်ကွဲးကိး(ဖ)ဖျါဒီး)
- ၁၄ညါတသသ့(တာ်လိာ်ကွဲးကိး(ဖ)ဖျါဒီး)
- ၂, နၤသညါ(တာ်လိာ်ကွဲးအလီၢ်လၢတၢ်ခိၣ်ဒုးအဖီလၢာ်)

- နမူနာသည့်နမူနာ(မရဲ့နံး)

တၢ်ပိုၢ်ထံတၢ်မၤလိတဖၣ်

နမူနာ တၢ်ပိုၢ်ထံတၢ်မၤလိတဖၣ်သ့ဝဲ ဆကညေအေသညးဒီး ဆကကတၢၢ်လၢမိဒ်မိသၣ်ဒီးပၤနီၢ်ဒိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံလီၤ တၢ်မၤလိတဖၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ ဟံလီၤအီၤလၢပၤသးန့ၣ်ဝဲလၢအဂီၢ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ကစးထီၣ်ဝဲလၢပၤမၤလိသီအသးတဖၣ်.ပၤလၢအသ့ထီၣ်ဒီးပၤလၢအသ့လီၤဆိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကရၢဖိလၢအန့ၣ်ပၣ်ယုၣ်တဖၣ်အဂီၢ်

မရဲ့ၤတၢ်ဆိၣ်ကသုၣ်ကသီအဂီၢ်ဆိၣ်ဒီးကရၢဖိတဖၣ်အတၢ်ယုၣ်ထၢအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်ဘၣ်အါထီၣ်လၢပၤယဲၤအပူၤဝဲ-အဆူ★”””တတတၢ်မေသသညီန့ၣ်ကမန့ၣ်ခသၣ်ကေ”န့ၣ်ဘနမူၤဇၞော်

-
-
-
-

ပၤလၢကယဲၤစူးကါတၢ်လီၢ်တဖၣ်ဝဲလၢတၢ်တူၢ်လီၢ်မုၢ်အီၤလၢကလဲၤဆူမရူၤဒၤတၢ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ကသုၣ်ကသီဝဲထၢၣ် (နမူနာသညီန့ၣ်ကမန့ၣ်ယန့ၣ်အမန) လၢတဘျီတခါသ့ဝဲ, ဘၣ်ဆၣ်အဘူးအလဲအိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဆဲးကျိးလိတစိဆူ ဝဲထၢၣ်တဖၣ်အံၤ ဒ်သီးကသုၣ်ညါအါထီၣ်ဘၣ်ယးကရၢဖိအဂီၢ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်တဘျီတခါအဘူးအလဲအဂီၢ်တက့ၢ်-

- ဆကညေအေသည★၉၂၉၈၄၆၀၀
- ဆကကတ★၉၂၉၄၅၅၀၀
- ယမသပိသညန့ၣ်သမဇန့ၣ်သ့★၉၂၉၄၅၆၃၀
- ၁၄ညါတသသ့ၣ်★၉၂၉၈၄၅၀၀
- သမုနအ့ၣ်★၉၂၉၄၅၅၅၅
- ၂.နၢၤညါ★၉၂၉၈၄၄၈၇
- နမူနာသညီနမူနာ★၉၂၉၈၄၅၃၅
-

နဟံၣ်ယီၤဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်

ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ

တၢ်ဆဲးလီၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအမံၤ

ထွံၣ်ဒီးသၣ်မံၤညါတဖၣ်တၢ်ကဘၣ်ဆဲးလီၤန့ၢ်အမံၤဆူကူၣ်လီၢ်ကရၢအဆိၣ်ဖဲအဖးထီၣ်သၢလါဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. နဆဲးလီၤန့ၢ်အမံၤလၢအ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဖိခိၣ် (သညးညးန့ၢ်)မုတမ့ၢ်လၢနီၢ်ကစၢ်ဖဲကူၣ်လီၢ်ကရၢအဝဲၤဒၤတဖၣ်သ့ဝဲလီၤ. တၢ်ဆဲးလီၤန့ၢ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအမံၤတၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့ၤတဖၣ်လီၤဆိလီၢ်အသးဒီး ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမန့ၢ်အဖိခိၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

နကဘၣ်တၢ်ဆိၣ်လီးနၢၤသ့ၣ်သ့ၣ်ဖဲနမ့ၢ်တဆဲးလီၤန့ၢ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်အမံၤဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးလၢနကဘျီဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိပွဲၤဒုလံၣ်.

တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢနဘျီဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢဟံၣ်ယီၤန့ၢ်ပွဲၤဒုအဂီၢ်အိၣ်ဝဲလီၤ.

နထွံၣ်မ့ၢ်အိၣ်အါန့ၢ်ခဲဒု မုတမ့ၢ် သၣ်မံၤညါမ့ၢ်အါန့ၢ်ခဲဒုန့ၣ် နကလိၣ်ဘၣ်လံာ်ပျဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်တဟ့ၣ်နၢၤအခွဲးလၢနကဘျီဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိဒ်အဖိလၢာ်တဖၣ်အံၤ လၢဟံၣ်ယီၤလၢပၤအိၣ်ညါန့ၢ်အီၤဖဲမရူၤဒၤတဖၣ်အပူၤဘၣ်.

- ဆိဖါကီၢ်
- ထီၣ်ဖးဒိၣ်
- ကသ့ၣ်
- ကသ့ၣ်ယီၤ

- ကျိန်
- သိ
- မဲးတဲးလဲး
- ထိး
- ဆင်ဖိကိဖိလၢတၢ်ဘုၣ်အိၤဖဲတၢ်ဘုၣ်ဆင်ဖိကိဖိလၢတၢ်တဖၣ်ဘၣ်

တၢ်ကုၢ်လီၤကဲၤမ့ၢ်အူဖၣ်ဆါလၢတၢ်ချၢဒီးတၢ်ဖွၢ်အူထီၣ်တၢ်

တၢ်ဟ့ၣ်န့ၤအဲၣ်လၢနကမၤကဲၤထီၣ်မ့ၢ်အူလၢတၢ်ချၢသ့ဖဲ-

- တၢ်ကၢၣ်ဘၢတံၤခယူလၢပုၤကအိၣ်အိၤအဂီၢ်ဒီး
- တၢ်ထီၣ်တၢ်မၤကိၢ်ထီၣ်တၢ်လၢ ဟံၣ်ချၢဖဲတၢ်လီၤလၢအပူၤဖျးဒီး
- တၢ်ဟံၣ်လီၤလၢအလီၢ်ဘၣ်ကျဲဘၣ်, လၢတၢ်ကွၢ်ကတိၤအိၤသ့ဒီးသ့တကဲထီၣ်တၢ်တၢ်တၢ်ဆူဟံၣ်ခိၣ်ဟံၣ်ယၢအဂီၢ်တဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကုၢ်လီၤကဲၤမ့ၢ်အူတၢ်ချၢတဖၣ်မ့ၢ်တဖိးမဲးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အဖိခိၣ်အသိးတခါတပျဲအဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖွၢ်အူထီၣ်တၢ်

နကမ့ၢ်အူထီၣ်တၢ်လၢနဟံၣ်ကရၢၢ်အပူၤတသ့ဝဲဘၣ် မ့တမ့ၢ် လၢဟံၣ်အလဲၢ်ကအိၣ်အိၤန့ၢ်ဒီး ၁၀၀၀၀၀၀၀၀၀(၁၀၀၀၀၀၀၀၀၀)န့ၣ်လီၤ. နကဘၣ် ပတံထီၣ်လိာ်ပျဲဒီးတချုးန့ၣ်အူထီၣ်တၢ်တမံၤလၢဒီးအခါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်တန့ၢ်တၢ်ပျဲအပူၤနမ့ၢ်အူထီၣ်ဘၣ်ဖုးတၢ်တမံၤမံၤန့ၣ်တၢ်ကအိၣ်လိးန့ၣ်အခါ ကတၢၢ်ၤၤၤၤၤၤၤၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထၢဖိၣ်တၢ်ကမ့ၢ်လၢတၢ်တၢ်ကွၢ်အိၤ

တၢ်ထၢဖိၣ်တၢ်ကမ့ၢ်အိၣ်ဘျဲအိၣ်စၢ်တဖၣ်

ကိးနွံဒီး တၢ်ကထၢဖိၣ်နတၢ်ကမ့ၢ်အိၣ်ဘျဲအိၣ်စၢ်တဖၣ်လၢကျဲကပၤ, ယုၣ်ဒီးတၢ်ကမ့ၢ်လၢတၢ်သ့ကဒါက့ၤအိၤသ့အဒါတဖျၢၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအတၢ်ကမ့ၢ်ဒါ တဖျၢၣ်လၢတၢ်ထၢဖိၣ်အိၤတခါတနွံလီၤအိၣ်လိာ်အသးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကမ့ၢ်အဘျဲအစၢ်အဒါ(အခိၣ်ဂီၤ)

တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်တူၢ်လိာ်အိၤသ့တဖၣ်-

- တၢ်ကမ့ၢ်အိၣ်ဘျဲအိၣ်စၢ်
- ဖိသၣ်တၢ်ဘိၣ်ခံ (ညၤစၤစၤန့ၣ်)
- ဟီၣ်ကဘုး
- တၢ်ဖဲတၢ်ညၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်အဆွံတဖၣ် (ထၢန့ၢ်အိၤလၢတၢ်မ့တမ့ၢ်ဘိၣ်ဘိၣ်အိၤ)
- ဝဲတြီမၢ်ကလၤ, မၢ်ထံကလၤ, မ့ၢ်အူဖျၢၣ် (ကဘၣ်ဘိၣ်တၢ်အိၤပူၤပူၤဖျးဖျး
- ဖျးစတံးဒါဒီးဖိလံၤစထၢရံအဒါတဖၣ်

တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်တူၢ်လိာ်အိၤတသ့တဖၣ်

- တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်သ့က့ၤအိၤသ့တဖၣ်
- ဖၣ်ဆါအချါလၢအကိၢ်ဒီး
- ကသံၣ်ကသိ
- ကရၢၢ်ပူၤတၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတဖၣ်
- ထးဆဲး
- တၢ်ထံတၢ်နီ
- တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပိးအလိတဖၣ်
- ဟီၣ်ကုၢ်လိာ်, ဟီၣ်ခိၣ် မ့တမ့ၢ် လၢအက့အခါ

တၢ်ကမ့ၢ်လၢတၢ်သ့က့ၤအိၤသ့အဒါ (အခိၣ်လါအဲး)

တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်တူၢ်လိာ်အိၤသ့တဖၣ်-

- ပလီဒီးပလီတင်ဒါတဖန်
- တင်နိုထိဒီးတင်ဆာထိဒါတဖန်
- အလူမံနံယာဒီးထီးဝါဒါတဖန်
- အဲရိုဂ်စိဒီးတင်ကကြိုကဘျာ
- လံာ်တင်ကစိန်ဒီးမဲးကစံတဖန်
- စးဒါဒါတင်မာဘံာ်တင်အိဒီးစးဒါမာဘျးအိတဖန်
- ဖျးစတံးပလီဒီးကိန်ဒါတဖန်

တင်ဖိတင်လံးလါတင်တူလိာ်အိတသုတဖန်

- ဖိလံာ်စကြိုဖိဒီးဒါတဖန်
- ခွးလိမိဟိန်ခိန်
- ယွာခင်စီးဖါခွး, မုာ်အူဖျာ, ထံအိခွးဒီးမဲာ်ကလါတဖန်
- တင်အိန်အိန်ဘျာအိန်စံာ်တဖန်
- တင်မဲတင်မါအုာ်ကျာ်တဖန်
- ဟံာ်ယိတင်ကမံာ်တဖန်
- ဖျးစတံးလါအကပုာ်တဖန် (တင်ဘိာ်ဘံာ်တင်အိန်တင်ကဘျာ, ဖျးစတံးထာ် မုာ်မုာ် ကိန်အါတဖန်)
- ကသံာ်ကသိမုာ်တင်လိာ်ပျံအလိာ်တင်ဖိတင်လံးတဖန်

တင်အိာ်ကရုာ်ပုာ်တင်မုာ်တင်ဘိအါ (အခိန်ပနီကျသုာ်လွာ်လါအဲး)

တင်ဖိတင်လံးလါတင်တူလိာ်သုတဖန်

- တင်ညာ်တင်အိန်အိန်ဘျာအိန်စံာ်
- နိာ်အုာ်ဒီးနိာ်မံာ်တဖန်
- သုာ်ဒီးသုာ်ကုာ်အဆဲးဖိတဖန်
- တင်ဝဲာ်ဟိကျိကရုာ်တယာ်တဖန်
- သုာ်လုာ်အူတဖန်

တင်ဖိတင်လံးလါတင်တူလိာ်အိတသုတဖန်

- ဖျးစတံးဒါ မုာ်မုာ် တင်မုာ်တင်ဘိအုာ်အကျာ်တဖန်
- တင်မုာ်တင်ဘိအသပါတဖန်
- ထးဆဲး
- ဟိာ်ကုာ်လိာ်ဒီးလါအကအခိတဖန်
- မဲးဒီးဟိာ်ခိန်ကမုာ်
- ဟံာ်ယိတင်ကမံာ်အဘျာအဲာ် မုာ်မုာ် တင်အိန်အဘျာအဲာ်တဖန်
- သုာ်ကုာ်အိန် မုာ်မုာ် သုာ်ခိန်အာ်တဖန်
- ပနီမါကတင်ဖိတင်လံးအကအခိတဖန်

တင်ထာ်ဖိုင်တင်ကမံာ်လါအကါဒီးသုာ်သုာ်တြာ်တဖန်

ပုာ်လါအိာ်လါဟံာ်လါယိတဖန်တင်ပျံအိာ်လါကတါကွာ်တင်ကမံာ်အကါတဖန်တနံာ်နံာ်ခံာ်လိာ်. နကဘာ်မါတင်သုာ်နံာ်မဲးသိလါတင်ကဟဲထာ်ဖိုင်နတင်ကမံာ်အကါတဖန်အံာ်တချုးနထူးထီာ်ဟဲလိာ်တင်ကမံာ်လါတင်ချုးအဲါနံာ်လိာ်. နမါတင်သုာ်နံာ်မဲးသိလါတင်ကဟဲထာ်ဖိုင်နတင်ကမံာ်အကါသုာ်လိာ်ခိန်ဂံာ်၁၃၀၀၈၈၂၂၃၃နံာ်လိာ်.

နမါတင်သုာ်နံာ်မဲးသိမုာ်ဝံးနဆိတလဲ မုာ်မုာ် ဟဲပတုာ်ကွာ်အိာ်တနံာ်ဝဲဘာ်.

တင်ကမံာ်အကါတဖန်လါတင်တူလိာ်အိသုမုာ်ဝဲ-

- စးဆူတင်, ဖုာ်ကွာ်လါအိ, တင်မါသုထီာ်ကူကါ, ထံခုာ်စးဒီးတင်မါလိာ်သကါထံခုာ်အဲာ်တဖန် (လါတင်ဒိလိာ်ဖျာကွာ်အဲာ်တြာ်တဖန်)
- လိမုာ်အူတင်ပိးတင်လိာ်တဖန်
- တင်ဖိုင်စးစုတင်ပိးတင်လိာ်ဒီးတင်ဖိတင်လံးတဖန်

